9-12

Kraak de boscode

De zaak van de Bezige Boomklever

Hé, wat ziet Speurneus Spitsmuis nu? Het lijkt wel alsof dat vogeltje in de verte aan die grote boom vastkleeft!
Gelukkig lijkt dat alleen maar zo. Boomklevers zijn kleine vogeltjes die in elke richting op een boom kunnen klimmen. Zijwaarts, naar boven, naar beneden... Zélfs ondersteboven! De boomklever leeft vooral in volwassen bossen en heeft een voorkeur voor oude eikenbomen.

Deze zaak wordt in twee delen opgelost. Een deel in het bos en het andere op school. De leerlingen leren niet alleen over de gewoontes en leefwereld van de boomklever, maar ontdekken ook planten en bomen om zich heen. Ze gaan met z'n allen op zoek om dan creatief aan het werk te gaan.

Spel:

De Bezige Boomklever zoekt materiaal om een nestje te maken, en de leerlingen gaan hem daarbij helpen. De leerkracht verzamelt een aantal voorwerpen uit het bos die de boomklever zou kunnen gebruiken.
De leerlingen kunnen hier eventueel bij helpen tijdens een boswandeling.
De leerkracht verstopt de verzamelde materialen in de klas of het bos en de leerlingen moeten die zo snel mogelijk terug verzamelen.
Er kan vervolgens in groepjes gewerkt worden om een eigen 'miniatuur boomklevernestje' te maken. Maak eventueel gebruik van een schoendoos waar een gat in gemaakt wordt. Wie richt die het gezelligst en efficiëntst in? Veel succes!

Benodigdheden:

- Natuurlijke elementen zoals blaadjes, mos, gras, veren, boomschors, plantjes, takjes, modder, zaden & noten.

Info over boomklevers:

Doordat boomklevers in elke richting op een boom kunnen bewegen, kunnen we ze echt wel de beste klimmers van onze vogels noemen. Met hun scherpe nagels grijpen ze zich vast aan de (takken van de) bomen en lopen ze moeiteloos over de takken en boomstammen heen. Op het menu van de boomklever staan zowel insecten als zaden en noten.

Dankzij hun stevige snavel kan de boomklever die in allerlei spleten en openingen van boomstammen verstoppen. Indien nodig komt die stevige snavel ook van pas om het een en ander open te hakken.

Wist je dat...

1. Boomklevers heel trouw zijn aan hun partner? Soms blijven ze zelfs hun hele leven samen!
2. Boomklevers alleen hun krachtige, langtenige poten gebruiken om te klimmen? In tegenstelling tot andere vogels, zoals spechten en boomkruipers, gebruiken ze hun staart niet als steun.
3. Boomklevers de opening naar het nest zo klein mogelijk maken. Ze metselen het als het ware dicht met korreltjes klei die hard worden.
4. Boomklevers voedselvoorraden aanleggen waarbij ze elk item apart verstoppen. Ze kunnen de exacte plaatsen wel 30 dagen lang onthouden!
5. Boomklevers verlaten boomholtes zoeken om hun nest te maken.

Wat leren we hieruit?

We leren hoe boomklevers hun nest maken en welke materialen ze hiervoor kunnen gebruiken.

9-12 Bomen herkennen

Aan de hand van onderstaande zoekkaart met bladeren kunnen jullie tijdens een (bos)wandeling proberen te bepalen welke bomen het zijn. Veel boomzoeksucces!

Tip Speel zeker ook eens het boommemory spel.

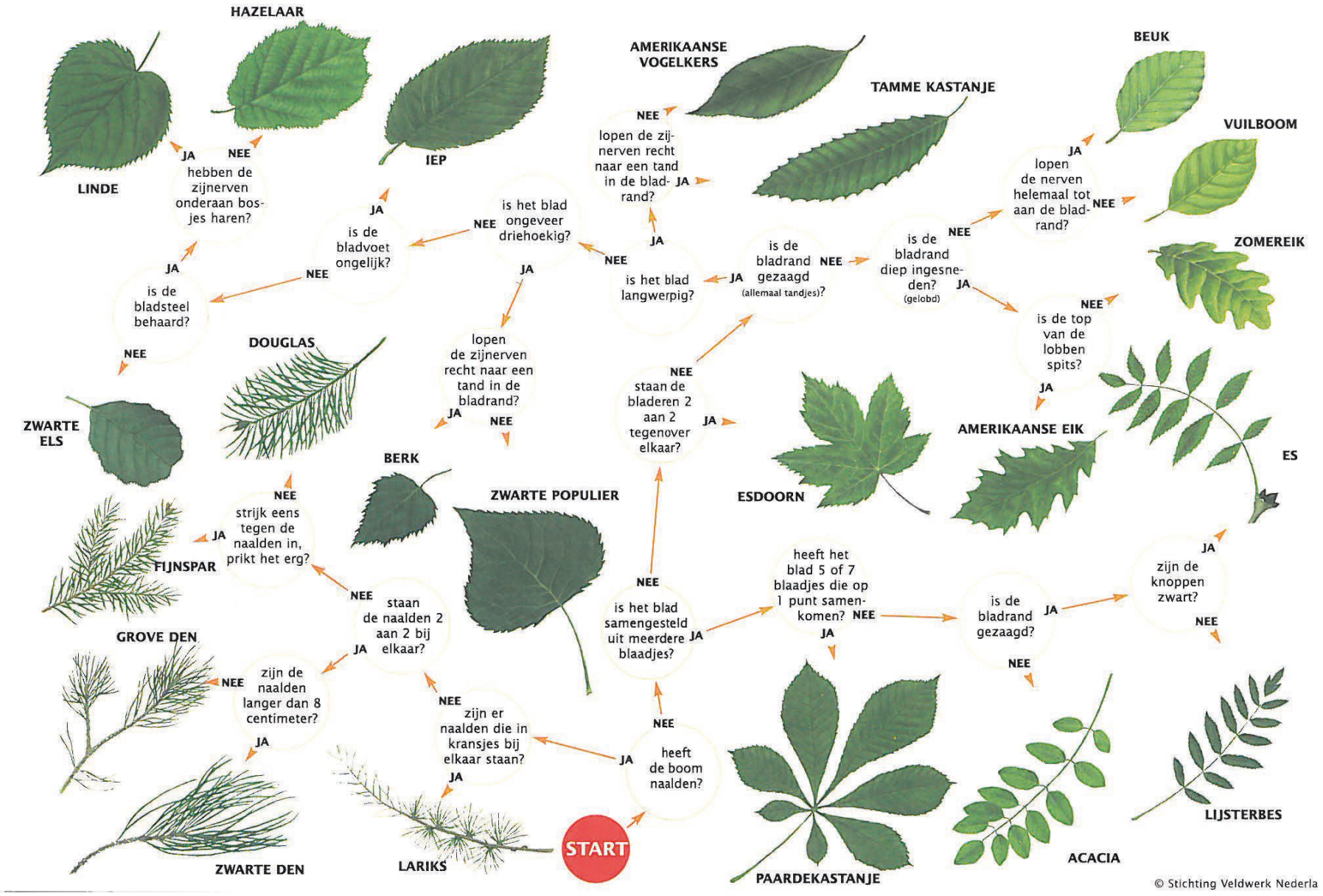

© Stichting Veldwerk Nederla

9-12

Boommemory spel

Met dit memoryspel kan je spelenderwijs de bladeren en knoppen van 20 veel voorkomende boomsoorten leren kennen.
Je kan dit makkelijk zelf in elkaar knutselen; printen (eventueel op iets harder papier of eerst printen en dan lijmen op karton) en knippen maar.
Je moet 2 pagina's afdrukken om te kunnen spelen.
Hierbij heb je de keuze om het bij de bladeren- of de knoppenversie te houden of een combinatie te maken. In het laatste geval heb je dan een set van kaartjes met de bladeren en een set met kaartjes van de knoppen nodig.

Dit memoryspel werd oorspronkelijk ontwikkeld door Dr. Rudi Roth, aspirant natuurgids, en wordt ook aangeboden op Ecopedia. De foto's van de bladeren zijn van Dr. Rudi Roth, deze van de knoppen zijn van Inverde gemaakt door Vilda.

zomereik

beuk

gewone esdoorn

populier

wintereik

haagbeuk

noorse esdoorn

ruwe iep

amerikaanse eik

zomerlinde

paardekastanje

zachte berk

gladde iep/olm

winterlinde

hazelaar

ruwe berk

gewone es

veldesdoorn

gele kornoelie

tamme kastanje

© Concept Dr.Rudi Roth © Production Dr. Roth © Photos Dr. R. Roth

zomereik

beuk

gewone esdoorn

populier

wintereik

haagbeuk

noorse esdoorn

ruwe iep

amerikaanse eik

zomerlinde

witte paardekastanje

zachte berk

gladde iep/olm

winterlinde

hazelaar

ruwe berk

gewone es

veldesdoorn

gele kornoelie

tamme kastanje

© Concept Dr.Rudi Roth © Production Dr. Roth © Photo's Inverde/Vilda

9-12

Bomen meten

Hoe hoog zou die boom zijn?

Je hebt je dit waarschijnlijk wel al eens afgevraagd.
Wel, je kan de hoogte van een boom op een relatief eenvoudige manier zelf meten.
Maak hiervoor een ‘houthakkerskruis’.

- Zoek twee stokjes van gelijke lengte (ongeveer 20 cm lang) en zorg eventueel voor een lintmeter van 50 meter.
- Kies een hoge boom.
- Hou een stokje horizontaal voor je oog en het andere er loodrecht tegen. Deze vorm heten we het ‘houthakkerskruis’.
- Verplaats je tot de boom volledig verstopt zit achter het verticale stokje.
- Meet nu de afstand van je voeten tot aan de stam van de boom en tel daarbij je eigen lengte op. Dat is hoe hoog de boom ongeveer is.

Afstand tot de boom (A) + jouw eigen lengte (B) = hoogte van de boom (C)

9-12 Ontwerp je ideale bos

Stel je voor dat je op een dag je eigen bos mag ontwerpen. Welke bomen, planten en dieren zouden er een plaatsje krijgen. Waar zou je ruimte voorzien om te spelen en te wandelen? Hoe zou je ervoor zorgen dat de natuur in het bos ook beschermd kan worden? Teken je eigen bos!

nwe